

Młodzież u progu nowego stulecia Niepodległej

DEKLARACJA

ORGANIZACJI-SYGNATARIUSZY

POROZUMIENIA NA RZECZ ZINTEGROWANEJ POLITYKI MŁODZIEŻOWEJ

Młodzież to przyszłość polskich rodzin i polskiego społeczeństwa.

Historia Polski dostarcza licznych przykładów troski o młodzież i doniosłej roli samej młodzieży w polskiej tradycji i kulturze. Jubileuszowy rok 100-lecia odzyskania niepodległości to okazja do odnowienia pamięci o licznych pokoleniach z okresu zaborów, okupacji i komunizmu, które wychowały młodzież zdolną bronić polskiego języka, kultury i najważniejszych wartości humanistycznych i chrześcijańskich. W rezultacie setki i tysiące młodych ludzi potrafiły sprostać dziejowym próbom masowo przyłączając się do młodzieżowych organizacji patriotycznych u progu odzyskania niepodległości, angażując się w wojenną konspirację, działając w podziemiu antykomunistycznym czy też budując dobrobyt kraju w czasach wolności i pokoju.

Nieprzypadkowo to właśnie Jan Paweł II, papież ukształtowany przez polską tradycję i kulturę, na całym świecie podniósł rangę troski o młodzież, rozwijając i wytrwale realizując inicjatywę Światowych Dni Młodzieży.

Potrzeba, aby dziś, w roku 2018, u progu nowego stulecia niepodległości i w obliczu wyzwań współczesności, nasza troska o młodzież dorastała do najlepszych przykładów z historii.

Pokolenie dzisiejszej młodzieży już za kilka, kilkanaście lat podejmie kluczowe role życiowe związane z małżeństwem i rodziną, rodzicielstwem, pracą zawodową, życiem społecznym i obywatelskim. Dzisiejsza młodzież to najważniejszy kapitał społeczny przyszłości. To od niej już niedługo będzie zależała trwałość małżeństw, szczęście rodzin, perspektywy rozwiązania poważnych problemów demograficznych, rozwój gospodarczy kraju oraz miejsce Polski w świecie.

Wspieranie rozwoju młodzieży i przeciwdziałanie uderzającym w młodzież zagrożeniom jest ważną częścią polskiej racji stanu i powinno stanowić jeden z kluczowych priorytetów polityki rodzinnej i społecznej.

Długa lista problemów i zachowań ryzykownych młodzieży obejmuje m.in. zagrożenia związane z: depresją i samobójstwami, nadużywaniem substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki, dopalacze, nikotyna), uzależnieniami behawioralnymi, seksualizacją i pornografią, wczesnymi kontaktami seksualnymi, przemocą i cyberprzemocą, przestępczością i demoralizacją. Każdy z tych problemów niesie ze sobą poważne konsekwencje osobiste dla młodych ludzi i ich rodzin oraz nieuchronne konsekwencje społeczne i ekonomiczne na poziomie lokalnym i ogólnokrajowym. Analizy ekonomiczne jednoznacznie dowodzą, że zapobieganie problemom młodzieży jest wielokrotnie tańsze w zestawieniu z wielomiliardowymi kosztami związanymi z ponoszeniem konsekwencji narastających problemów.

Jako przedstawiciele instytucji i organizacji pozarządowych, których misją (lub ważną częścią misji) jest wspieranie dzieci i młodzieży widzimy potrzebę zdecydowanych działań ma rzecz:

1. Wymiernego zmniejszenia skali problemów, patologii i zachowań ryzykownych wśród młodzieży postrzeganych w ujęciu zintegrowanym (z uwzględnieniem jak najszerzego spektrum zagrożeń);
2. Wspierania dążeń i aspiracji młodzieży związanych z małżeństwem, rodziną i dietnością w sposób konsekwentny i wieloaspektowy (zdrowie, edukacja, kultura);
3. Ograniczenia demoralizacji młodzieży wynikającej ze złych zapisów prawnych lub złego stosowania prawa (m.in. łatwa dostępność pornografii i innych szkodliwych treści w internecie i mediach, intensywna reklama i dostępność alkoholu).

Badania naukowe jednoznacznie dowodzą, że różne problemy młodzieży są ze sobą powiązane, wzajemnie się warunkują, mają wiele wspólnych przyczyn oraz wspólnych czynników ryzyka. Co więcej, różnym problemom młodzieży i patologiom społecznym skutecznie zapobiegają te same czynniki chroniące – w szczególności związane z rodziną, religijnością i szkołą – co umożliwia wykorzystanie w działaniach zasobów dostępnych w każdej społeczności lokalnej.

Wskazane powyżej współzależności stanowią zdecydowany argument na rzecz wdrażania zintegrowanego podejścia do profilaktyki problemów młodzieży oraz **zintegrowanej polityki młodzieżowej**. Wybiórcze, akcyjne przeciwdziałanie pojedynczym problemom realizowane bez całościowej wizji i strategii jest skazane na niepowodzenie - zbyt często ma ono charakter objawowy a nie przyczynowy, nie przynosi trwałych efektów i w rezultacie wiąże się z ogromnym marnotrawstwem środków. Podejście zintegrowane nie przekreśla potrzeby specjalistycznych działań lecz pozwala je organizować w sensowną całość.

Zintegrowana polityka młodzieżowa, rozumiana jako jeden z obszarów polityki rodzinnej, oparta jest na szacunku do zasady pomocniczości i kluczowej roli rodziców w wychowaniu. Racjonalne formułowanie i ekonomiczna realizacja jej celów na poziomie państwowym, regionalnym i lokalnym wymaga zintegrowanego, całościowego i ponadresortowego podejścia od etapu diagnozy problemów i zasobów, poprzez podział konkretnych zadań, aż po ewaluację rezultatów. Efektywnej realizacji celów zintegrowanej polityki młodzieżowej posłużyć może gotowa strategia wdrożeniowa *Siedmiu dźwigni* opisana w „Vademecum skutecznej profilaktyki problemów młodzieży” (ORE, 2015). Rekomendacje Vademecum zostały wykorzystane w zapisach Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 i stanowiły podstawę merytoryczną jednomyślnie przyjętego Stanowiska Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej Senatu RP z dnia 13 lutego 2018 r. w sprawie „Zintegrowanej polityki młodzieżowej”.

Jako sygnatariusze „Porozumienia na Rzecz Zintegrowanej Polityki Młodzieżowej” wyrażamy w imieniu naszych organizacji **pełne poparcie dla założeń i celów zintegrowanej polityki młodzieżowej** w kształcie proponowanym przez Instytut Profilaktyki Zintegrowanej (IPZIN).

Liczymy na to, że kluczowe instytucje państwowe uznają zasadność takiego podejścia i wyrażamy gotowość do współpracy w realizacji jego celów na terenie całego kraju.

Miejscowość i data:

Pieczęć organizacji i podpis osoby reprezentującej: